Anul II. Nrul — 12. Prețul unui exemplar **4** Lei. Timișoara, 18 Martie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. *A. C. CUZA*

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Împăratul Traian No. 9.

Omul și medicul

Fragment dintr'o lecție de deschidere a lecțiilor de medicină, a Prof. Dr. N. C. Paulescu

„In spital veți mai găsi și oameni de alte nații, ca unguri, greci, ovrei... națiichiar dușmane nouă și cari duc în contra noastră o luptă pe viață și pe moarte.

„Or, toți acești oameni, — buni sau răi, virtuoși sau vițioși, conaționali sau inamici — primesc în spital aceleași îngrijiri, fără să se țină seamă de meritele sau de nemernicia lor, fiindcă „Dumnezeu, vrea ca iubirea, ce-i datoresc oamenii, să se reverse asupra bolnavilor săraci...“

„Sunt unii medici de spital, cupizi și avari, cari fac vizita în câteva minute, galopând pe dinaintea paturilor.

„Sunt alți medici de spital, orgolioși, cărora li-se pare că spitalele sunt făcute pentru ei, și consideră pe bolnavi ca pe niște obiecte de studiu. Ei sunt mulțumiți când primesc un caz interesant, asupra căruia vor putea să facă o comunicație la o societate savantă sau să-i publice observația într'o gazetă medicală, — dar resping sau nu se ocupă de sărmanul bolnav, care nu prezintă decât un caz banal, ce nu poate fi exploatat în profitul gloriei lor.

„Mai sunt și medici de spital cărora, în lipsa unei educații creștine, li s'a atrofiat fibra idealului, și au căzut în indiferență, devenind pur și simplu un fel de trântori care, pentru o leafă cât mai grasă fac cât pot mai puțin.

„Acest soiu de medici paraziți roiesc pretutindeni și constituesc o adevărată plagă socială.

„D-voastră, însă, să nu urmați aceste păcătoase exemple.

„Când veți intra în vre-un spital, desbrăcați-vă de patimile de cupiditate și de trândăvie și dați-vă cu totul bolnavilor, — cărora să le fiți recunoscători dacă îngrijindu-i vă vor permite să vă instruiți.

„Și dacă voiți să fiți perfecți, culegeți fructele ce se vor desvolta din sămânța ce am semănat astăzi în sufletele Dumneavoastră tinere și generoase, — și, urmând preceptele carității, îngrijiți pe bolnavul mizerabil, — nu ca pe un om, nu ca pe un frate ce suferă — ci ca pe însuși Dumnezeu.“

Prof. Dr. N. C. Paulescu

„Cuziștii“ din Germania

Săptămâna trecută, profesorul universitar Quidde, francmason, decorat cu premiul Nobel, a venit în orașul Köln, cu intenția să țină o conferință, despre pacea lumei, în sala „Cercului civil“.

La aceasta conferință au venit câteva sute persoane, între cari și mulți aderenți ai lui Hitler, cel cu svastica.

Francmasonul a început conferința și chiar la început a vorbit contra naționalismului și a patriotismului luptător, infierând militarismul.

Efectul a fost, că „cuziștii“ germani au provocat un enorm scandal, bătând crunt pe câțiva jidani francmasoni, în sala de conferință. Poliția a intervenit, dar a fost scoasă din sală împreună cu conferențiarul francmason, care a plecat ca o mâță plouată. Poliția a arestat 25 studenți universitri.

— **„Eliminarea jidanilor** din domeniul culturei — e o problemă de existență pentru noi.

Elimenarea din domeniul culturei implică însă: eliminarea din domeniul economiei naționale, unde cultura își are rădăcinile ei.“ A. C. Cuza.

Problema națională

Trei adunări generale în scop național

Duminecă, la 11 l. c., s'au ținut trei Adunări Generale, în sala Primăriei. Având în vedere extraordinara lor importanță, din punct de vedere național, le publicăm aici în rezumat. Aceste trei adunări au fost prezidate de marele român, **Emanuil Ungureanu**, care în ciuda celor 84 ani ai domniei sale, se află în plină putere sufletească și intelectuală. Iată-le pe rând:

I. **„PROTECTORUL“, institut de credit pentru sprijinirea industriașilor, meseriașilor și comercianților români din Timișoara și din județul Timiș-Torontal.** Acest institut posede o avere de 2.101.337.— Lei, — din care **700.000.— Lei s'au dat împrumut la industriași și meseriași români, din Timișoara, cu o dobândă de 6% anual.** Statutul institutului precizează, că procentul de dobândă nicicând nu poate fi mai mare, decât procentul Băncii Naționale. Imprumuturi se dau **numai la români** cari cel puțin de 4 ani practică o meserie sau comerț și sunt oameni harnici și cinstiți. Fondurile „Protectorului“ se compun din cotizațiile membrilor, dobânda capitalului și diferite subvențiuni. Membrii de ori ce categorie **nu sunt acționari și nu beneficiază la niei un câștig, fiindcă întregul venit al institutului, trece la capital, care servește exclusiv numai scopul arătat mai sus.**

Președintele și Consiliul de Administrație, lucrează în mod GRATUIT.

Membrii institutului sunt de două feluri: fondatori și ordinari. Fondatorii plătesc odată pentru totdeauna, o sumă de 3000.— Lei, iar cei ordinari plătesc o cotizație anuală de 40 Lei.

Din venitul curat al institutului anual se trec 5% la fondul de rezervă iar 5%, la fondul de pensiune al funcționarilor institutului. Publicațiile institutului se fac numai în gazetele românești din Timișoara.

„Protectorul“ ajută pe meseriașii și comercianții români din Timișoara, pentru a putea rezista față de enorma concurență, ce li se face de străinii așezați aici. El contribue în mod positiv la crearea unei clase de mijloc românești, în acest oraș înstrăinat.

II. **„CASA NATIONALĂ“** prezidată de dl Ungureanu, posede un fond de clădire de1.880.095 Lei și un teren de 1176 Mtr. □, lângă Camera de Industrie și Comerț, (peste drum de cafeneaua “Palace“). La ridicarea fondului acestui măreț templu al naționalismului românesc (în care vor fi plasate toate societățile românești din Timișoara), au contribuit: d-l Dr. Coste, din fondul Județului: 1.600.000.— Lei; d-l dr. Georgeviciu din fondul orașului 30.000.— Lei (plus terenul gratuit în valoare de ¼ milion Lei). In anul curent Prefectura județului va mai da 400.000 Lei, iar orașul 200.000 Lei. „Casa Națională“ are 139 membri, cari se împart în membri fondatori (cari în cinci ani consecutivi plătesc anual câte 1—2000.— Lei) și membri ordinari (cari plătesc o cotizație de 30.— Lei anual). D-l Ungureanu (bunul D-zeu să ni'l țină în viață și sănătate) vrea să participe personal la inaugurarea acestei „Case naționale“, fără de care elementul românesc, — în acest oraș înstrăinat, — este aproape inexistent.

III. **„MESERIAȘUL“, societate pentru prevederea ucenicilor români, cu îmbrăcăminte,** sub prezidența tot a d-lui **Emanuil Ungurianu, a îmbrăcat până acuma 237 ucenici, spesând 398.106 Lei.** Fondul acestei societăți se compune din taxele anuale a membrilor și din diferite subvențiuni. Membri fondatori plătesc 500.— Lei odată pentru totdeauna, iar membri ordinari, o cotizație anuală de 40.— Lei. Prefectura județului subvenționează aceasta societate, anual, cu 100.000.— Lei, iar Primăria orașului cu 30 000.— Lei.

„Meseriașul“ dă posibilitate sătenilor săraci, să-și poată trimite copii la oraș ca să învețe o meserie oarecare sau să devină comercianți pricepuți, — de cari avem așa mare nevoie.

Cred, că este de prisos să mai arăt importanța acestor trei instiuțiuni românești pentru progresul economic și cultural al elementului românesc din capitala Banatului.

Constat însă o nepăsare generală față de opera d-lui Ungurianu, din două motive: **unii nu au cunoștință de existența lor, iar alții nu vreau să știe de ele.**

Urmează deci datoria noastră de a ne adresa tuturor **românilor adevărați** din acest județ, cu umila rugare de a cunoaște aceste trei instituțiuni și de a le sprijini după posibilitate.

Dar să se știe un lucru:

NE ADRESĂM EXCLUSIV NUMAI ROMÂNILOR ADEVĂRAȚI ȘI NUMAI AJUTORUL ACESTORA IL CEREM!

Nu se cere ajutor dela românii înstrăinați și „aristocratizați“ în preacurvia societăților jidovești, — unde au scârbit mirosul cojocului părintesc, înlocuindu-i mirosul cu rafinatele parfumuri îmbătătoare și zbiciuitoare de nervi, folosite de anumita „lume bună“, tăiată împrejur, întru peamărirea lui Iahve, zeul „Torei“. Nu se apelează nici la banii peștilor, perverșilor și degeneraților din societatea ciocoilor noștri bănățeni, cari în tâmpenia lor animalică, îmbătați de diferite substanțe otrăvitoare, abuzează de organele de reproducere în mod profesional și le confundă din plăcere, cu alte organe nepotrivite pentru acest scop. Acești descreerați, aceste lepre **nu trebue să înțeleagă** importanța problemelor de mai sus. Aceștia să nu deie nici un ajutor, fiindcă ar fi o bestială batjocoră la adresa măiestrului român începător, ca acesta să se folosească de banii câștigați de asemenea lepre, prin potolirea poftelor babelor înfierbântate de dragoste sau a gunoaielor ciocoiești, cari nu știu cărui sex aparțin.

Nu se poate tolera, ca un me-

Rușine!

Ziarul parisian „La Liberte“ în mirajul de a vedea trădați pe cei mai buni prieteni ai Franței și peste tot ai Antantei, de către exmișii lor la Liga Națiunilor, adaugă că „cel mai bun prieten al păcii este poporul român“.

Care țară din lume mai este așa de terfelită de dușmani în mocirlă, ca a noastră? Care popor este mai izbit peste obraz, ca poporul nostru, — care țară mai tolerează tutela străină, dacă nu mândra noastră Românie, fără de noroc, care se vede, că pe toți voinicii săi i-a perdut pe câmpul de luptă, lăsându-o cu năcazurile de azi.

Nu discut rezultatul procesului nostru dela Geneva, unde Ministrul de externe, Titulescu, a obținut cea mai desăvârșită biruință, trezind în sufletele iubitorilor de arginți, mustrarea de conștiință a lui Cain, care omorîse pe fratele său. — Cetiți gazetele națiunilor pentru care s'au stins 800 de mii de vieți din floarea tineretului nostru și veți avea viziunea biblică înaintea ochilor voștri sufletești.

Când pentru un moment toate patimile politice se opresc brusc, când poporul, român izbit prin surprindere, cuprins de tăcerea premergătoare unui uragan ce lasă să se iveaască la orizont zvăpăierile sale; aici la noi acasă, pe meleagurile în care ne zac oasemintele sfinte ale moș-strămoșilor noștri, de mii de ani, *perciunații și presa lor își bat joc de cel mai sfânt sentiment ce vibrează în inimele noastre: SIMȚUL SFÂNT AL IUBIRII DE PATRIE, care ne-a fost chiagul vieții noastre naționale, veacuri de-arândul.*

Când inima noastră sângerândă se zbate de durere, *văzându-ne trădați,* chiar și de țările nouă surori, Franța și Italia, când pământul furat țărănimii *și recucerit,* aducând drept jertfă pe altarul păcii universale scump sângele său, hoții iarăși vor să-l răpească dela familiile noastre, — *când noi jigniți adânc de prietenii noștri, în ale căror transee maicele române și-au trimis fiii,* plângem amar, — toată sleahta străină din aceasta țară, bucurându-se de libertatea dată fără a o merita, prăznuește și cântă osane strigând:

(Gyözni kell és gyözni fogunk, mert oldalunkon a jog, az igazság és a nagyvilág közvéleményének hatalmas ereje“)

„Trebue să învingem și vom învinge, pentru că de partea noastră este dreptatea, adevărul și puternica forță morală a opiniei lumei mari“. — (Vezi Déli Hirlap nr. 61 din 15 Martie a. c.)

Nu în Budapesta, nici în Londra, ci în așa zisa metropola Banatului nostru, în Timișoara, s'au scris acestea, unde veghează ochiul ager al santinelei române.

— *Aici, unde nu s'au uscat încă lacrimile cu care am udat pragul temnițelor în care ne-au înfundat nerușinații și obraznicii autori ai scrisului de mai sus.*

Aici este libertatea scrisului și a gândirii criminale, provenită din creer tătăresc încrucișată cu cel de lângă marea roșie, — *aici unde nu au putrezit încă oasămintele martirilor îngropați de vii* tot de neamul acestor canalii!!!

Iată problema ce trebue să preocupe suflarea românească și înainte de toate pe cei ce soartea i-a învrednicit să conducă destinele acestui neam.

Înțelegem lupta pe care o duc acești dușmani ai noștri, dar nu înțăleg poporul român și conducătorii lui. Poate-i înțăleg străinii și de aici cutezanța lor. — Ori suntem mândri de epitetul dat, *„cei mai buni prieteni ai păcii“.* — Nu uitați însă un lucru: Sârbii nu sunt distinși cu atari măguliri și vă întreb dacă Liga Națiunilor nu i-a respectat mai mult de cât pe noi?

Protestăm cu cea mai mare energie contra nepăsării autorităților noastre în fața jignirilor aduse sentimentelor noastre naționale, necontrolat și zilnic. — Oare se va mai favoriza prin nepăsarea noastră acțiunea la care s'au dădat acești păduchi ai cojocului românesc? — Ce vă îndeamnă, Domnilor, să vă retrageți în atmosfera stupefiantă a nepăsării, când zi de zi acești criminali otrăvesc sufletele cu atentate la tot ce este românesc? —*Oare să nu ne mai preocupe altceva, decât Găetanii spurcați ai zilelor de azi?* — Până când se va mai lăsa presa străină să înjure țara și s'o moralizeze; până când se vor lăsa spionii să mișune liberi prin țară și străinii să sporească numărul cetățenilor României-Mari și încăpătoare? Ce vă oprește dela datorie? Vreți să ne facem noi dreptate?

Vrem să fim demni și pretindem celor în drept și obligați, să-și facă datoria.

Aceasta se cere și de către cele 800.000 suflete românești jertfite pentru un sfânt ideal, care nu este identic cu cele practicate de gaetanii și anexa lor ciocoiască, cari, în mare parte, conduc destinele acestui neam.

Un fost internat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

seriaș sau comerciant român, muncitor și creștin să-și procure pâinea de toate zilele, pe seama sa și a copilașilor săi, din banii câștigați de asemenea closeturi ambulante! **Nu se apelează** nici la banditii vieții publice, cari jefuiesc averea publică, mai rău, ca hoții din codru. **Nici** la tovarășii și părtașii parasiților jidani, cari din munca și sudoarea bietului român muncitor sau funcționar, întâleg să-și ridice palate și cetăți ale desfrâului, — sau fabrici, în cari bietul român să fie mai rău exploatat, ca sclavii de pe vremuri. **Nici** la sprijinul idioților cu sau fără diplome, cari nu pricep de ce România trebue să fie a românilor. **Dar nici** la sprijinul babelor „**umanitariste**", drăgostoase și „idealiste" (la anumite locuri) cari în ori ce moment sunt dispuse a aranja câte o mică petrecere și a se „jertfi pe altarul „idealismului" și al „umanitarismului", — unde își oferă (în scop de binefacere!) zbârcitele și putredele lor stârvuri de vaci „iertate", — așteptând, că un generos cavaler, ori care, să le încalece în mod discret: în pace și onor, ca toată „lumea bună" să vadă, că mai au trecere.

In schimb, se apelează la sufletul curat și cald al românilor adevărați, CARI SIMT, că în inimele lor pulzează un sfânt, generos și nemuritor sânge daco-roman.

Acești fii vrednici ai cojocului și opincei strămoșești vor înțălege cuvintele noastre de mai sus. Ei își cunosc datoria, DE ACEEA APELĂM NUMAI LA EI.

Bănățeni, sprijiniți opera marelui român: Emanuil Ungureanu, spre cinstea și fala voastră.

L. A. N. C. de sub prezidența apostolului A. C. Cuza își împlinește o datorie de onoare, sprijinind această operă de romanizare a orașelor, vindute jidanilor de partidele politice, — accentuând, că opera d-lui Ungurianu, cadrează cu doctrina și programul național al L. A. N. C.

A. Tieranu

Organizarea și funcționarea Institutului Național de educație fizică

(Continuare)

C) *Secția morală,* face ca tinerimea să vină mai des în contact cu preoții, care propagă de bună voe morala. Religia face pe om a nu să crede prea mult, căci e un Dzeu mai mare ca el. Tot în religie omul găsește răbdare și speranță.

Aceste le realizează numai un Director al Casei Ostășești cu o pregătire oarecare. Să fie pregătit asupra organizărei statului, politice, economice, industriale, culturale. Să aibă o profundă legătură cu valoarea chestiunei morale. Să fie un bun psiholog. Să știe când să țină o conferință religioasă, și când să antreneze un joc, astfel ca să obțină rezultatul dorit. Să nu vină cu el tocmai atunci când oamenii sunt mai obosiți.

11. Institutul național de educație fizică.

Este subordonat oficiului național de educație fizică, însă cu îndatoriri a parte, cu toate că este o strânsă legătură între ele Despre organizarea și funcționarea institutului ne vom ocupa imediat.

I. N. E. F. din București este institut cu caracter universitar. dependinte de Ministerul Instructunei din punct de vedere al învățământului și de O. N. E. F. din punct de vedere Administativ.

I. N. E. F. urmărește: *a)* Pregătirea practică a viitorilor profesori de educație fizică.

b) Pregătirea Conducătorilor de educație fizică ai armatei.

c) Pregătirea conducătorilor Organizațiilor de educație fizică din întreaga țară.

d) Organizarea cursurilor facultative de specialitate pentru persoanele care ar dori să aibă practica educației fizice, fie în scopuri de învățământ, fie în scopuri particulare.

Institutul cuprinde următoarele secții:

a) *Secția universitară,* având de scop pregătirea corpului profesoral, conferind titluri academice, de licențiat sau doctor în educație fizică;

b) *Secția militară,* având de scop pregătirea conducătorilor de educație fizică ai armatei conferind titluri de ofițer instructor și subofițer-ajutor în educație fizică.

c) *Secția amatori* pentru pregătirea oricărei persoane în una sau mai multe ramuri ale educației fizice, conferind brevete sau titluri de maeștri în specialitate pentru acei cari ar urmări scopuri în învățământul.

Institutul va mai organiza cursuri complimentare de perfecționare pentru maeștrii și maestrele de gimnastică din învățământ, precum și pentru instructorii militari de educație fizică. Se vor organiza cursuri speciale de informații, privitoare la știința sau practica educației fizice la cari vor lua parte: Comandanții de Corpuri de armată, Divizii, Brigăzi, Regimente, școli militare, Licee militare, Doctori civili și militari, elevi ai Institutului sanitar, Inspectori de învățământ, profesori, directori de școli, Învățători etc.

Personalul I. N. E. F. — Director și subdirector de studii, profesori titulari, profesori militari, profesori suplinitori, asistenți, maeștri și instructori. — Profesorii titulari sunt asimilați în rang și drepturi cu profesorii universitari, numiți prin concurs.

Funcționează următoarele catedre: 1. Anatomie; 2. Fiziologie; 3. Higienă; 4. Mecanică și statistică; 5. Fiziologie aplicată și antropometrie; 6. Organizarea Educației fizice și instalații; 7. Psihologie și Estetică; 8. Logică și Etică; 9. Pedagogie și Legislație școlară; 10. Educație muzicală și ritmică; 11. Gimnastică medicală; 12. Gimnastică, jocuri și sporturi. — Aplicațiuni practice predate de asistenți, instructori sau maeștri. Scrima, boxul, Atletismul, Călăria, conducerea de mașin, Jocurile, tirul, dansurile naționale, Luptele. Schiul și sporturile de iarnă; Inotul și sporturile de apă.

Secția universitară are o durată de 3 ani, în care timp studenții primesc și pregătirea militară, pentru a deveni ofițeri de rezervă. Sunt 3 categorii de studenți: I. Bacalaureații, cari urmează 3 ani; II. Studenții din ultimul an ai facultăților, urmează 2 ani; III. Licențiații sau Doctorii facultăților, urmează un an. Toți pot obține Licența în educație fizică dacă trec toate examenele la materiile și aplicațiile prevăzute în Regulamentul Institutului. Prima categorie vor avea ca specialitate principală educația fizică și o specialitate secundară după alegere. A II. și III. categorie, vor avea educația fizică ca specialitate secundară, pe care ar predă-o în învățământ.

Studenții pot fi: bursieri, semibursieri, solvenți, interni, semiinterni, externi — Inscrierile se fac între 1 Septembrie și 20 Octombrie.

Se cer următoarele acte:

a) Certificat de studii (Bacalaureat, student, licențiat sau doctor).

b) Extractul de naștere.

c) Actul de naționalitate și religie.

d) Angajamentul de a servi în învățământ, 8 ani dacă au fost bursieri 3 ani, 6 ani dacă au fost bursieri 2 ani și 4 ani dacă au fost bursieri 1 an. Pentru semibursieri, timpul de obligație se reduce la jumătate.

e) Actul de paupertate pentru bursieri și semibursieri.

Fiecare student va avea caietul și matricola sa la institut. Ei sunt obligați a frecventa regulat cursurile, conferințele și aplicațiile practice. Toate examenele sunt publice, și au loc în Iunie și Octombrie.

Examenele de licență consta din probe scrise și orale, după ce candidatul a prezentat și i s'a aprobat o lucrare personală de specialitate. Examene de doctorat se pot da după 2 ani de la obținerea licenței, și după ce candidatul va prezenta o lucrare originală de valoare științifică, asupra educației fizice. Echivalarea titlurilor străine se face cu aprobarea unei Comisii examinatorii, care va decide echivalarea sau darea examene de diferința.

Pregătirea militară a studenților se face în 1—2 ore pe zi. când sunt obligați a purta uniforma, și respecta legile și regulamentele militare.

Secția militară, cuprinde două categorii de elevi: Ofițeri și subofițeri.

Condițiuni de admitere:

a) Aptitudini fizice, intelectuale și morale necesare unui bun educator și instructor care se va constata fie din propunerea șefilor, fie dintr'un examen de intrare ce se va ține la institut.

b) Examen medical;

c) Să nu fie trecut de 30 ani.

d) De preferință necăsătorit.

Cursurile cari se fac sunt următoarele: 1. Anatomia, Fiziologia, aplicată la exercițiile corporale, Psihologia, Pedagogia, Higiena, Organizare și instalații, Gimnastica, teoretică și practică, Sporturile, Atletismul, Jocurile, Scrima, Boxul, Dansurile naționale, Skiul și sporturile de iarnă, Inotul și sporturile de vară. Practica pedagogică care se face cu unități militare și licee.

Durata cursurilor e de un an. Examenele sunt publice. Absolvenții obțin Certificate de absolvire, cu drept de a ocupa catedre provizorii de educație fizică, la școlile statului. Menirea lor însă, este, de a preda educația fizică în armată.

Secția amatori cuprinde:

Pregătirea technică a conducătorilor organizațiunilor particulare din întreaga țară.

Cursuri facultative în orice ramură a educației fizice.

Odată cu educația fizică, institutul urmărește educația integrală; astfel că se dă aceeaș importanță tuturor cursurilor privind diferitele ramuri de educație, punând pe aceeaș treaptă exercițiile fizice, muzica, Psihologia, Pedagogia etc.

Viitorii profesori de educație fizică, absolvenți ai I. N. E. F., prin pregătirea lor superioară și technică, atât teoretic cât și practic, vor contribui în mod nedîndoios la ridicarea vitalității, conștiinței cetățenești și a capacității de producție a poporului nostru. Ei vor fi adevărații propagandiști ai higienei individuale și sociale, căci nimic nu desvoltă mai mult conștiința valoarei higienei în viață, ca exercițiile fizice, rațional aplicate.

S. L.

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia,
Și neamul nemernicia!

M EMINESCU.

Date autobiografice de Emanuil Ungurianu.

Date din activitatea lui Emanuil Ungurianu

5

(Continuare).

Vârșeț și nu la sate cum locuia mai înainte. A relevat apoi, că în multe sate sunt parochii ort. române cu un număr de credincioși mult mai mic, decât numărul românilor ortodoxi din Vârșeț. Satele acestea au parochii organizate, preoți în mijlocul lor și biserică. Este o rușine pentru românii de legea ort. română din Vârșeț, în număr de 700, ca să nu aibă nici preot, nici parochie și nici biserică. E rușine pentru românii din Vârșeț, ca să fie alașați la un sat mai mic. deci face propunerea și roagă pe cei prezenți a decide, că dl. administrator protopopesc Juica, imediat să facă construcția credincioșilor ort. români, să comunice consistorului din Caransebeș că românii din Vârșeț voiesc să-și organizeze o parochie independentă, să trimită delegat la adunarea constituantă, iar pe ziua constituirei băncii „Luceafărul", să convoace și pe credincioșii români la adunarea constituantă parochială. Așa s'a și întâmplat. In ziua în care s'a constituit banca „Luceafărul", s'a constituit și parochia ort. română în Vârșeț. Adunarea constituantă a ales comitet, president și epitropie, de administrator interimar până la aprobarea Consistorului din Caransebeș a ales de paroch administrator pe Mihai Juica, administrator propopopesc. S'a hotărât ca să se facă pașii necșari la Consistorul Diecezan din Caransebeș. ca sediul protopopiatului să fie orașul Vârșeț, iar protopopul să fie paroch al acestei parochii. Consistorul a aprobat.

Mihai Juica, om de valoare și bun român, a fost mai mulți ani adminstrator protopopesc și administrator al acestei parochii. După moartea lui a fost ales de protopop și de paroch al Vârșețului cu sediul în Vârșeț: Traian Oprea. Acest domn a desvoltat apoi mare zel și activitate și a zidit biserica ort. română din Vârșeț. Imi aduc aminte că la constituirea acestei parochii a fost de față și Ioan Pinciu, fost protopop al Ciacovei, ca delegat al Consistorului din Caransebeș.

ZIARUL „TRIBUNA", METROPOLITUL MIRON ȘI BANCA „ALBINA".

La anul 1883 comitetul național a înființat în Sibiu ziarul „TRIBUNA".

După un timp au început greutățile financiare. Au trebuit să vină subvențiuni cu sume anuale întru ajutor. Intre acești subvenționiști era și Emanuil Ungurianu și alți domni cam 20 la număr. Ei s'au adunat în Sibiu, ca să consulte chestia susținerei ziarului „TRIBUNA". In acel timp metropolit în Sibiu era Miron Roman, iar directorul la banca „Albina" era Partenie Cosma.

Cu acea'a ocaziune au fost esmiși. Emanuil Ungurianu și Dr. Ioan Mihu din Orăștie, să revidieze socotile „Tribunei"; Ungurianu și Mihu au revidat socotile, au constatat un deficit de 8000 florini, mulți bani pe acel timp. „Tribuna" o conducea Ioan Slavici, iar partea financiară Eugen Brote, factor principal era și Aurel Brote.

Ioan Slavici și Eugen Brote aveau ambițiunea să dicteze și în consistorul diecezan și la banca „Albina", dar metropolitul Roman nu suferea amestec străin în conducerea bisericii sale; totașa nici Partenie Cosma nu admitea ingerințe străine în afacerile băncii. Din aceste motive ziarul „Tribuna" ataca într'una pe metropolitul Roman și banca „Albina".

Emanuil Ungurianu, după revizuirea socotelilor „Tribunei", în mod discret a luat înțelegere cu subvenționiștii, cerând învoirea lor, că în ședința subvenționiștilor, când va raporta despre starea financiară a „Tribunei", să facă propunerea că, dacă „Tribuna" va mai ataca pe metropolitul Roman și banca „Albina", subvenționiștii sistează subvenția și vor lăsa „Tribuna" să moară. Ca motiv are să expună, că noi dăm bani ca să existe „Tribuna", iar aceasta atacă pe pe metropolit și cine atacă pe metropolit atacă și biserica; apoi nu putem susține ziar care atacă banca „Albina", în care e plasată averea noastră, unicul institut financiar român de valoare pe acel timp.

In urmarea acestei înțelegeri în adunarea subvenționiștilor, ținută în „Gesellschaftshaus", Ungurianu a făcut aceasta propunere, motivând-o în modul de sus; subvenționiștii unanim au acceptat-o, au acoperit deficitul „Tribunei", atacurile contra metropolitului și contra băncii „Albina" au încetat imediat. Așa a fost sistată campania nemotivată, pornită din ambițiuni personale, contra metropolitului și a băncii „Albina".

Ziarul „L'EUROPE".

In timpul înainte de procesul memorandului cu vre-o câțiva ani, **Vincențiu Babeș și Alexandru Mocioni,** căutau să plaseze în ziarele din străinătate articole și comunicate referitoare la românii din Ungaria. Voiau să facă cunoscut în străinătate, **că în Ungaria există și un popor românesc;** dar ziarele străine cunoscând intențiunea ungurilor nu publicau bucuros aceste comunicate. Românii din Ungaria nu erau cunoscuți înaintea străinătății. Popoarele străine aveau cunoștință numai de unguri și de Ungaria. Biroul de presă a Ungariei s'a îngrijit, ca popoarele străine să privească Ungaria de un stat național unguresc. Ziaristica țărilor străine nici notă nu lua de existența diferitelor naționalități în Ungaria.

Atunci ca românii din Ungaria și cauza lor politică, să devină cunoscută în cercuri mai largi înaiantea popoarelor civilizate. Babeș în înțelegere cu Mocioni, a făcut un acord cu ziarul zilnic „L'Europe", din Paris, ca acest ziar **pentru o sumă anuală de 4000 florini aur, să publice articole și comunicate trimise de Babeș despre români din Ungaria;** această sumă a repartizat-o Babeș între vre-o câtiva români, aderenți la aceasta idee, în cote de câte 100 florini aur, trebuia

(Va urma).

BUCUR Central University Library

Cronica Severinului

Jidanii: Patrioții de azi și patrioții din 1926. — Soc. jidănească „Concordia“ și tâlcul unei scrisori adresată d-lui Primprocuror Const. Marosin. — O lichidare imposibilă. — Pedagogul Nic. Mihuțiu dela Seminarul „Veniamin Kostache“ din Iași.

— Dela redacția noastră din Lugoj —

Cu ocazia serbărilor naționale, a manifestărilor culturale și a diferitelor evenimente cu caracter românesc, **jidanii** sunt cei dintâiu cari arborează la palatele lor steagul tricolor, iar **jidanele** sunt primele cari îmbracă strămoșesul nostru port național. In fața autorităților noastre cine este cel mai devotat și patriot cetățean decât **jidanul?** Șiret ca vulpea și obraznic ca păduchele, se vâră, ba prin **spert**, ba prin mijlociri imorale, unde bietul creștin nici cu privirea nu ajunge. Se vâră și le face toate acestea prin patriotismul, de care e stapânit neamul de paraziți al jidanilor dela unire încoace. Dar până aci?...

Ziarul „Răsunetul“ din Lugoj, prin peana talentatului publicist **Alemon** în al doilea articol din seria ce apare sub titlul, **„De pe timpul refugiului 1916.“**, găsim următorul pasagiu: **„Sunt cam în 23 Noembrie 1916, ora 3 d. m.... Afară, dispre Gara de Nord niște călăreți cu caschete pe cap și cu o placă de fier atârnată cu un lanț gros pe piept. Nu-mi vine să cred ochilor. Un sunet ascutit de trompete și iată că apar regimente de husari. Rămânem rezămați de ziduri, lacrămi mă podidesc. Un puternic și repetat WILLKOMMEN! HOCH! mă scot din toropeală. Colegul Simionescu dela Vâlcea, îmi arată GRUPUL COMPACT DE EVREI DE AMBELE SEXE, CARI PLINI DE BUCURIE LA INTRAREA DUSMANULUI, LE URA BUN VENIT! Femeile și fetele le ofereau flori, batiste de fantezie, pachetele cu prăjituri și șocolată, iar bărbații țigări, sticle cu băuturi, etc.**

Iată patrioții jidani din 1916. Să mai fine nevoe de vr'un comentar? Credem că nu...

In Lugoj circulă zvonul că d. Gligor Ciortea norocosul lichidator a poliței societății „Concordia“ No. 50.456, ar fi primit la mână în loc de 100.000 lei, doar suma de 40.000 lei. Ce are a face însă... E deajuns că crestinul a dat declarație asupra primirei sumei întegrale. Jidanul Leiba Littmann reprezentantul regional al „Concordiei“ stabilit în Lugoj, tace... și face.

Judele de instructie dela Bacău, în urma constatărilor făcute în registrele **direcției**, după cât aflăm, a învitat societatea jidănească „Concordia“, **să lichideze.** Cum însă? Pentru a lichida 8750 asigurați (acesta e numărul victimelor), trebuesc 875.000.000 lei. Adică societatea trebue să încaseze 120 zile câte 7.300.000 lei în fiecare zi, iar nu câte 4.500.000 lei. Din acest calcul se vede clar că societatea jidănească nu va putea lichida pe toți asigurații. **Deci falimentul este inevitabil.**

Zilele acestea d. Primprocuror dela Bacău, anunță printr'o scrisoare pe d. Primprocurar din Lugoj că societatea „Concordia“ e pe ducă, deci îi atrage atenția să nu se lase și d-sa excrocat. Dl. Primprocur Const. Marosiu, având și d-sa o asigurare, — a chemat pe haldăul Littmann la Parchet unde a reușit să-și reprimească suma de lei 4000 ce-i achitase deja.

Dar ceilalți asigurați nefiind cu toții primi-procurori, ce vor face?

*

Nicolae Mihuțiu modestul dascăl din Crivina superioară (Valea Begheiului) și neobositul organizator al Ligii Apărării Naționale Creștine, nea părăsit astă toamnă cu hotărârea să învețe câtiva ani în Iași dlui A. C. Cuza. A ajuns cu bine în capitala Moldovei, unde prin presedintele suprem, s'a înscris la Conservator. Astăzi fratele Mihuțiu își urmează cu succes studiile în timp ce a fost numit și ca pedagog la „Seminarul Venianim Kostache“. Intr'o scrisoare ce nea o scrie de curând cuzistul Mihuțiu spune: „Aici sunt în largul meu... Din zi în zi simt tot mai tare că încurând România va fi a românilor. Trăesc modest ca ori și care creștin, dar înfrunt toate lipsurile pentru izbânda zilei de mâine. Din Iașul cuzist trimet salutul meu frățesc, tuturor cerștinilor bănățeni dar mai ales bravilor români din Valea Begheiului. **D. Asandi.**

Cehoslovacia

Țara experimentelor francmasonice

Se știe, că reforma învățământului în Cehoslovacia s'a întocmit pe baza teoriilor francmasonice, la cari aderă, începând cu presedintele Massaryk, toți membri ai tuturor guvernelor cehoslovace.

„Libertatea“ francmasonă, în școală, ne dă următoarele rezultate:

In Filakovo a fost arestat directorul de școală Paul Nagy, în etate de 53, pentru legăturile de dragoste ce le avea cu o elevă de 12 ani.

In Roznova a fost arestat profesorul de desemn Okruhltea, pentru asemenea fapte rușinoase.

In Ungvar a fost arestat Dr. Iuliu Habzega, profesor de seminar, fiindcă a făcut dragoste cu mai multe eleve minore, între 9 și 12 ani. Polița a constatat 4 cazuri concrete.

In total, în scurt timp, 24 persoane au fost arestate pentru siluire de eleve de școală.

Iată unde duce „libertatea“ spiritului în școlile cehoslovace.

Ar fi bine, ca dl. Dr. Angheiescu, Ministrul Instrucțiunei să cunoască aceste lucruri și să nu se lase influențat de cererile francmasonilor din iurul dsale (dacă nu o fi și el cumva?) și să se lase de ideea absurdă, de a introduce ca studiu obligator la toate școlile: programul „Ligii Natiunilor“. Se zice, că Istoria și Religia va fi scoasă mereu din școală. Asa cere „Liga Natiunilor“.

Ar fi bine, ca dl Ministru să-și spună cuvântul în aceasta materie. — dacă are curaiul.

Indiferent de părerea miniștrilor de instructie, neamul românesc înțelege perfect de bine, că întregul sistem al învățământului din țară, *anume s'a complicat așa de mult*, — iar liceele, din institutii de educatie ce au fost, — au devenit institutii pentru *mal'tratarea părintilor e'evilor*, — anume pentru a da ocazie *tot francmasonilor*, ca să „descurce“ acest sistem.

Religia si Istoria vor rămâne obiecte obligatoare, așa cum a fost până acuma atâta timp, cât va mai sta școala românească în tara noastră. Scoli francmasonice, fără religie si istorie NU TOLERĂM IN TARĂ. Preferim cu plăcere, ca Liga Natiunilor să turbe de furie, decât să ne vindem sufletul și amintirile strămoșilor noștri, — pentru o institutie tâmpită jidovească, care nu are alt scop, decât stăpânirea natiunilor prin jidani.

Clerul și politica în ochii sătenilor

In gazeta „Lumina satelor“ din 4 l. c. cetim următoarele rânduri scrise de părintele I. Trifa, din Sibiu:

Două întrebări cari așteaptă răspuns.

O foaie din București („Glasul Monahilor“) scrie următoarele:

„Este în tradiția neamului nostru să se facă trei strigări cu privire la învinuirile care se aduce cuiva în scop de desmințire și de apărare.

Pentru a treia oară rugăm deci pe dl. General Mosoiu să ne spună deschis: este sau nu șeful suprem al Francmasonilor din țara noastră?

Francmasonii și francmasoneria este o religie secretă condusă de jidani. Ea lucrează pe ascuns pentru idealurile sionismului și pentru subminarea bisericilor crestine si a creștinătății.

D-lui Mosoiu i se aduce deci grava acuzație că ar fi chiar șeful acestei francmasonerii din Tara noastră. Dl. general strigă pe toate drumurile despre iubirea de țară și neam și când colo ar fi să fie, pe ascuns, seful francmasonilor. Este aceasta o acuză grea, pe care dl. general are datoria să o lămurească. Asteptăm și noi răspunsul.

Tot o astfel de „strigare“ si acuză i se aduce si dlui Stanciu Brădisteanu, doctor în teologie director general în ministerul cultelor. I se aduce acuză că este șeful unei loge mozaice, francmasonice. Dl. Brădisteanu a fost crescut în străinătate ca bursier al bisericii ortodoxe și azi este.. sef al unei religii sionste, mozaice.

In cazul de mai sus îmi tin de datorie să fac următoarele observatiuni: Părintele Trifa, dacă a crezut de bine să facă acest serviciu neamului, demascând pe dl. general Mosoiu că ar fi seful francmasonilor din România, de ce a crezut de bine ca acest articol *să-l pună chiar la pag. 8 a ziarului D-sale, si de ce nu în fruntea foii.* Dacă dl. Trifa crede că francmasoneria subminează biserica crestină atunci D-sa ca preot, ca sluiitor al bisericii crestine, ar fi trebuit să-i dee o mai mare importantă acestui articol. Iată de ce preotimea noastră ar trebui să se uite bine si să vadă deschis că partidele politice dela noi sunt pline de jidani si jidoviti care sapă la temelia Bisericii crestine.

Deci pe dl general Mosoiu îl stie toată lumea că este membru al partidului liberal, pe dl. Vaida membru al partidului National-Țărănesc, ambii francmasoni si francmasonii lucră pe ascuns la subminarea bisericii crestine. Pe ce? Pe plată grea de la jidani care tot românii o poartă. Cum? Jidanii au în mânele lor toate bogătile țării, ei storc aurul si plătesc pe general Mosoiu, Vaida Voevod, Brădisteanu si alti, ca să-si vadă jidani visul împlinit cu distrugerea Bisericii crestine. Prin ce pot jidanii și francmasonii români să facă acestea? In primul rând prin politica si prin nepăsarea preotilor fată de Biserică si de credincioși. O vedem bine, preoții pe sate au mai multă grijă de partidele lor de cât Biserică, deci sunt unealta francmasonilor. Sectarismul, învinge pe toată linia, poporul se sbate din greu în alcoolism. Preotului nici că-i pasă. Nici un partid din cele existente azi în România nu apără Biserica. Singură L. A. N. C. care s'a luat greaua sarcină pentru apărarea Bisericii noastre de francmasoneria jidovească, singură L. A. N. C. care propagă în mintea țăranului nostru dragostea de tot ce-i sfânt și crestinesc pe acest pământ, iată de ce L. A. N. C. ar trebui tocmai de sluiitori altarului sprijinită, în primul rând, pentru ca francmasoneria cu Sectarismul să nu poată așa ușor străbate în mijlocul țărănimii noastre. Deci Preotul este chemat să deie sfaturi țărănimei noastre ca să cerceteze sfânta biserică, să țină conferințe religioase cât mai des, să țină predici să dispară ura, desfrânarea, din mijlocul poporului, aceasta este chemarea și datoria preotului crestin, și nu trebue să-l ardă grija de politică Să luăm exemple dela alte neamuri, cu cât poporul este mai onest, mai cult, mai evlavios, cu atât îi merge mai bine.

Nicolae Borca, coiocar.

N. B. In legătură cu cele de mai sus, constatăm, că gazeta „Viata nouă“ din Lugoj și dl. Nichifor Crainic în „Curentul“ se ocupă tot de aceasta chestiune si că tot neamul românesc este de acord, *că preotimea noastră trebue să rămână, ce a fost în trecut: pavăza si mândria națională a neamului românesc.* Dar farizeii trebuesc scoși din Biserică cu zbiciul, cum ne-a arătat Mântuitorul Hristos. Sunt francmasoni si în sânul înaltului nostru cler. Ce caută un arhimandrit Scriban, etc... în Biserică?! Ce caută piaptănul în altar? Mâne—poimâne ne vom trezi, cu careva arhierău căsi instalează o oglindă cu cutii de pudră, parfum etc. pe Sfântul Prestol! Să se facă o deosebire între Altar și frizerie. Altarul a fost, este și va fi cea mai mare sfintenie a neamului românesc. Păcătoșii și trădătorii, cu sau fără reverendă, să nu ne pângărească aceasta supremă sfintenie mostenită din mosi-strămosi Căci să se știe: IN MOMENTUL CÂND ALTARELE STRĂMOȘESTI SE VOR PRĂBUSI, NEAMUL ROMÂNESC A INCETAT DE A MAI FI!

A. Tieranu

Procesul de la Bălți

— Sătenii puși în libertate —

Inaintea juraților de Bălți, în ziua de 7 Martie a. c. a venit la judecată cei șaptesprezece săteni, dela Ciolacu Vechi, acuzați pentru „rebeliune“.

Curtea era prezidată, de dl consilier *N. Gane*, iar fotoliul ministerului public, îl ocupa acelaș Prim-Procuror instrument, *G. Păcuraru.*

Din partea apărării, d. *avocat I. Gheorghiu*, din Bălți și dl. *N Graur*, au declarat, că se renunță la marturi, ca procesul să se poată judeca imediat, protestând tot odată în contra arestării sătenilor, cu cinci săptămâni înainte de judecată.

Dl. *președinte N. Gane*, a scuzat pe primul-procuror, zicând că dsa a lucrat din ordinul Camerei de punere sub acuzare.

Dl. *prof. A. C. Cuza*, a răspuns:

„Pe dl prim-procuror, îl credem nevinovat de ceeace face“.

Dl. *Prim-Procuror, G. Păcuraru*, luând cuvântul, a cerut ca procesul să se amâne, din lipsa unor marturi importanți, ai acuzării, și a promis că „dacă Dsa va fi Prim-Procuror la Bălți, sătenii nu vor fi arestați, decât cu 24 de oare înainte de judecată“.

Dl. *prof. A. C. Cuza*, a răspuns:

— *„E mai bine să nu mai fii Dsta!“*

Asa a esit *„finul“*, din acest proces, în care s'a dovedit că este numai instrumentul *„nasului“*, în slujba jidanilor: compromitând magistratura.

Procesul a fost amânat, iar sătenii puși în libertate.

Norocul „finului“! Căci dacă se judeca, ar mai fi văzut el și altele!

La plecare, în Gara Bălți, studenții și sătenii eliberați, au făcut dlui Prof. A. C. Cuza, și apărătorilor, o caldă manifestație de simpatie.

„Apărarea Națională“

Din Paris

Uniunea Națională a studenților din România, Centrul Timișoara ne trimite următoarea adresă:

Asociația Stud. Români din Paris

Paris, le 3 Mars 1928.

Domnule Președinte,

Asociația studentilor români din Paris, vă aduce la cunoștință următoarele:

Neam întrunit în seara zilei de 1 Martie a. c. în adunare generală în sala de conferințe la „Societés Savantes“ pentru a discuta chestiuni corporative și de ordin național.

Printre chestiunile de ordin național are propunerea făcută de un grup de studenți creștini de a se forma două asociatii distincte, una românească și una jidănească precum și stabilirea răspunderilor pentru actiunea de defăimare în contra statului român și conducătorilor ei, prin întruniri publice, afise si manifeste, lansate de studenți români jidani din Paris, precum și de studenți jidani comuniști emigrați din Basarabia.

Incă de cu vreme sala în care s'a ținut adunarea a fost tixită de studenții români jidani precum si de jidani din Ungaria și Palestina în număr de câteva sute, încât studenții români creștini n'au putut pătrunde în sală decât vreo 40 (patru zeci).

In tot timpul discutiunilor dat fiind numărul imens de jidani, studentimea română a fost violentată și terorizată pentru ca în contra bunelor sentimente si programului românesc, jidanii, prin majoritate, să poată lua hotărâri altfel de cum interesele românești dictau.

Față de această situație studentimea română, credincioasă și constientă de menirea ei în capitala Frantei pentru ca să nu poarte responsabilitatea decisiunilor luate de această majoritate jidănească a hotărât părăsirea salei.

La un semnal dat de conducătorii lor, barând esirile, jidanii au pornit cu o sălbăticie neînchipuită un formidabil atac contra noastră. Loviți miseleste din toate părtile și puși în imposibilitate de a ne apăra, ei fiind în număr covârsitor și inarmati, am fost crunt bătuți și schiniuiți.

Planul agresiunei a fost premeditat și aranjat din înainte deoarece în timpul atacului a năvălit din coridoare și ascunzișuri o bandă încă de o sută de jidani unguri, rusi și palestinieni în majoritate. Până la sosirea politiei am încercat cine desnădăjduite înfrogziți de loviturile și de strigătele lor:

Răsplata pentru Oradea!

Au fost loviți cu ciomege și scaune, trântiți și călcați în picioare, lăsându-i fără cunostință următorii: D-rd. în drept Aurel Ionescu, D-rd. în stiinte Mirea, Studentul la chimie Marzescu, Doctorul în drept C. Botez, presedintele asociației, Panian Ivan, de la beaux-art, Ungureanu, de la aeronautică.

Iar mai putin grav: Doctor C. Danulescu, Radu Budișteanu, fost magistrat, Teodor Parsan avocat, M. Demetrescu-Baldovin avocat, fost magistrat, Bodea inginer doctor, C. Emanoil d-rd. în drept, fost președinte al Praho-venilor, Suciu student la politechnică, Anton Curagea architect, Profesorul Rally, Cris și Cristescu studenți la electricitate, Tarangul dela aeronautică, Grozdea Aurel stiinte, Raut de la stiinte sociale, Paunescu Grigore de la drept, doctor Chiritescu Catin Stoica de la chimie, doctorul Paladi și altii de a căror urmă nu am putut da până acum.

Cu toată interventia politiei prigoana n'a încetat nici pe stra-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

dă, unde din nou cinci studenți au fost trântiți pe pavaj și lăsați în nesimțire. Studenții români cu mare greutate s'au putut retrage către casele lor.

Față de această stare de lucruri cunoscând că atacul a fost premeditat și condus de jidanii români secondați de cei internaționali, nu este decât una din fețele manifestărilor agresive ce nu scapă ocazia să le arate continuu contra Românilei, acești noui cetățeni ai ei — și cum viața noastră este în pericol, vă rugăm să binevoiți a lua măsuri cât mai grabnice pentru apărarea camarazilor D-voastră și a demnității noastre naționale.

p. Președinte: Indescifrabil.
Secr.: (ss) *George Al. Georgescu*

Vom reveni.

Societatea română de vânătoare „Fazanul“ din Timișoara

Aducem la cunoștiința membrilor, că am primit o adresă dela Prefectura Județului în care ni se comunică, că Ministerul de Domenii, Direcția generală a vânătoarei a trimsi o circulară către toate Prefecturile de Județ, în care se zice, că pe permisele de vânătoare s'a strecurat o greșală de tipar, anume, că vânătoarea țapilor de căprioare ar fi liberă și în luna Decemvrie.

In consecință, atragem atenția vânătorilor, că țapii se pot vâna numai dela 1 Mai până la 1 Decemvrie și îi rugăm să facă cuvenita rectificare pe permisele lor, pentru a nu cădea în greșala de a comite braconaj.

Toți mebrii sunt urgent rugați ca să-și ridice permisele de vânătoare, cât mai curând dela Prefectura Județului și să-și achite prima rată a cotizației de Lei 500.— pentru anul curent, la d-l casier al societății.

Sediul societății este la redacția gazetei noastre: Timișoara I. str. Eminescu No. 5. Aici se pot primi toate deslușirile ce privesc societatea.

C. Țăranu, președinte.
A. Tieranu, secretar.

Informatiuni

Alegerile pentru Camera agricolă. Alegerile pentru Camera de agricultură a județului Caraș s'au amânat pe 15 Aprilie.

Conferințe liturgice. Societatea Națională a femeilor române, filiala Timișoara, organizează în Biserica română din Elisabetin, un ciclu de conferințe liturgice cu începerea din Dumineca a treia și în cele următoare din postul sfintelor Paști. Conferințele, urmate de concerte religioase, încep la ora 6 seara.

Misiuni religioase în Timișoara. Societatea ort. națională a femeilor române, filiala Timișoara, a obținut concursul I. P. C. Sale, Părintelui Arhimandrit Policarp P. Morușca, staretul mânăstirei Bodrog, spre a organiza misiuni relig. bărbați și femei. Misiunile religioase ale Părintelui Policarp, se vor ținea în ordinea următoare: în zilele de 25, 26 și 27 Martie a. c., pentru bărbați; iar în zilele de 28, 29 și 30 Martie, pentru femei și fete.

Președinților organizațiilor comunale din jud. Severin li s'a dat o circulară din partea comitetului județean cu No. 40 din 15 Martie a. c. la care sunt rugați să dea răspns fără întârziere.

O lămurire. Informațiunea apărută în numărul precedent al acestei gazete, cu privire la zidirea unei biserici ort. române din Timișoara-Cetate, este greșită. Spre orientarea celor curioși declar, că corporațiunile noastre parohiale din acest cartier n'au luat încă nici-o decizie cu privire la întocmirea planului de clădire a acelei biserici. Protopop, Dr. P. Tiucra.

Din viața satelor noastre

Alios. In ziua de 1 Ian. 1927, s'a desființat plutonul „finanțelor“ din această comună și în edificiul statului unde funcționa acest pluton, s'a mutat un agent de percepție. Acest agent de percepție, locuește singur în edificiul statului și nu plătește nici o chirie. Com. ce aparțin perceptoratului, plătesc drept cheltueli de chirie, o sumă anuală de 16.000 Lei. Având în vedere, că în edificiul amintit ar putea locui și perceptorul și o parte s'ar putea da în chirie pentru 6000 Lei anual, cu onoare rugăm autoritățile competente, ca să binevoiască a dispune, ca comunele să nu plătească aceste 16.000 Lei chirie către perceptor, având în vedere, că el locuește gratuit într'un edificiu al statului și să dispună, că o parte din acest edificiu să fie dat în chirie, fapt prin care se câștigă o sumă anuală de 6000 Lei, pe seama statului. Rugăm să se facă o anchetă la fața locului pentru a se stabili cele de mai sus și spre a se lua măsurile dictate de interesul statului.

Bârzasca. La 4 Martie a avut loc o consfătuire în Berzasca a Primarului din Moldova-Nouă și Coronini cu conducătorii băncii populare „Clisura“ din Berzasca. Poate că și aceste consfătuiri legate de spese vor scumpi întru câtva porumbul distribuit și așa scump, fiind adus din mari depărtări pentru înfometații din Moldova-Nouă.

— Bugetul comunei Moldova-Nouă pe exercițiul 1928 se ridică la 1.280.000 lei și prezintă o scădere de 120.000 lei față de cel de anul trecut.

Buzad. Locuitorul Nicolae Păcurariu se plânge contra notarului Moravetz, care n'a voit să'l cunune, fiindcă a trebuit să plece la oraș. După masă i-a spus, că el numai la ora 11 stă la dispoziția sătenilor. Omul a pierdut o zi, prin așteptarea, ca d-l funcționar Moravetz, să binevoiască să-și facă datoria.

Comeat Vasile Giuchici ne aduce la cunoștință, că din reavoința primaruliu și a comercian. tului Iorga, nu i se trimite gazeta regulat No. 10, nu l'a primit. A reclamat la poștă unde i s'a spus, că gazeta merge regulat, deci nu este la mijloc decât reacredința oamenilor cari distribue poșta sătenilor. Am denunțat cazul direcțiunei Poștei.

Comeat. In comună s'a bătut doba, că fiecare sătean este obligat de a curăți șanțul de apă din fața casei sale. In consecință, Vasilie Giuchici, locuitorul acestei comune a executat ordinul. Primarul Costa Lebălțean a dresat un proces verbal în baza căruia Giuchici a fost condamnat cu 200 Lei, iar notarul Moravetz, l'a mai amendat separat cu alte 200 Lei.

Comerciantul Iorga, ține în casa sa pe un ungur suspect, care nu are nici un act justificativ asupra sa. Acest individ a fost trimis în fața consiliului de război pentru că a pronunțat cuvinte de ofenză la dresa Românei. Ne adresăm autorităților în drept cu rugarea, ca să examineze situația acestui individ, cât și scopul acelora cari îl țin în casă. Că doară nu trăim în Africa.

Domașnea. Țăranul Titus Răzvan, din comuna Domașnea în timpul când se afla la chef în casa consăteanului său Ioan Românul, s'a luat cu acesta la ceartă, apoi la bătae. In toiul încăierării Răzvan a aplicat lui Românul câteva lovituri de topor în cap și alte lovituri de cuțit în abdomen. Cel rănit reușind să scape la stradă, a fost urmărit de criminal, care după ce l'a mai lovit de câteva ori, și-a jefuit victima de 3800 lei. Răzvan a fost arestat și depus la parchet.

Mândruloc (Arad). Locuitorul Gh. Bozgan, de 27 ani, din comuna Mândruloc, tocându-și întreaga avere în chefuri, cari se terminau mai totdeauna cu scandal a venit în seara de 5 Martie în cârciuma lui Pera Larici, din aceiași comună. Cum numitul cârciumar știa că Bozgan nu mai avea bani, dela un timp a refuzat să-i dea băutură cerând să-i achite consumația făcută. Bozgan a eșit înfuriat din cârciumă și la înapoere a dat cârciumarului o lovitură de cuțit în beregată. Cârciumarul căutând să se apere, a primit încă o lovitură de scaun în mâna stângă, care i-a și fost ruptă.

Larici văzând că Bozgan caută pe orice cale să-i dea o lovitură mortală, a luat o sticlă de sifon, trântind-o cu toată puterea în capul agresorului.

In urma loviturii, primită în plin, Bozgan a căzut scăldat într'un lac de sânge.

Faptul s'a petrecut la 9 seara, până a doua zi dimineața la 7 rămânând închis în localul cârciumei. La această oră fiind anunțați jadarmii. Ambii răniți au fost transportați la spitalul din Arad. Starea lui Savici este destul de îgnrijitoare, aceia a lui Bozgan numai presentând nici o speranță de salvare.

Moldova-nouă. Duminică 4 Martie a avut loc în biserica ort. rom. din Coronini o adevărată sărbătoare creștinească, când s'a predat un rând de odăjdii preoțești donată de către biserica ort. rom. din Moldova-nouă.

Serviciul divin a fost oficiat de părintele Ioan Oravițan paroh din Moldova-nouă, asistat de Pavel Bufanu, parohul Coroninului.

Au luat parte afară de părintele Oravițan d-nii: A. Velceanu, C. Arcan, A. Vlădulescu, A. Moisi învățători, C. Băjaș, I. Arcan, I. Calescu, P. Marisescu, I. Ardelean și Nicolae Dobrescu.

Șustra. La începutul anului curent s'a întocmit un tablou al pământurilor locuitorilor, pentru a servi la impunere. Acest tablou conține date neexacte, de exemplu: comuna figurează cu 22 jughere pământ, deci va fi impusă pentru acest pământ, ce în realitate nu există, fiindcă comuna nicicând n'a avut pământ. Unii proprietari sunt trecuți cu mai mult, alții, cu mai putin pământ decum posed în realitate. Ar fi de dorit, ca organele competente să se intereseze de aceste greșeli, fiindcă în urma lor, unii țărani vor fi păgubiți în folosul altora.

Tolvădia. Duminea trecută s'a dat primul concert al fanfarei române din acaestă comună, executându-se 5 cântece de joc, bănățene, 2 hore și 3 marșuri naționale. Conducătorul fanfarei este d-l Ion Rothen, de origine ceh, iar membri sunt săteni români din Tolvădia. Inregistrăm cu bucurie înființarea acestei fanfare române și le dorim viață lungă și spor la muncă. Satele învecinate să ia exemplu.

Sadova veche. In dimineața de 3 Martie a izbucnit un foc în atelierul de tâmplărie a lui Emeric Zingelmann din Sadova-veche. Ajutat de un vânt puternic, focul a cuprins într'un timp relativ scurt toate pedendințele cauzând pagube de 300 mii lei.

Sarazani. Adminsitrația financiară și prefectura județului au început o anchetă contra notarului cercual I. Gall, dela notariatul Sarazani, denunțat a fi comis falșuri în chitanțiere și grave nereguli în serviciu.

Vâlcele bune. Locuitorul Ioan Popescu, de 32 ani, din comuna Vălcelele bune (Hunedoara), găsindu-se în pădure la tăiat lemne, a căzut un copac peste el și l-a rănit atât de grav, încât transportat acasă, a încetat din viață.

Cetiți, răspândiți și sprijiniți „Svastica Banatului“

Poșta Redacției

„Mai mulți părinți“ din Remetea. Epistola d-voastră nu se publică, fiindcă cuprinde niște lucruri foarte rușinoase. Mai departe, dacă aveți voia să vă legați de un om bătrân, atunci să aveți curajul să vă iscăliți numele. Noi nu stăm de vorbă cu oameni fricoși.

Brigadier silvic Lipova. D. Am primit 200 Lei și v'am trimis gazetele cerute. Vă rugăm să ne câștigați noui abonați din mijlocul cunoscuților d-voastră.

PRIMARIA MUNICIPIULUI TIMISOARA

No. I. 6460/928.

PUBLICAȚIUNE.

Primăria municipiului Timișoara aduce la cunoștința publică, că pe seama acelor locuitori din Cetate, cari din orice motiv nu pot tăia lemnele în curtea casei, unde locuesc, s'a designat pentru depositarea și tăierea lemnelor de foc terenul din Piața Mărăști de lângă Casarma Ferdinand, unde a staționat circul.

Depositarea și tăierea lemnelor poate dura cel mult 3 zile, pentru a face posibil ca și alții să poată folosi terenul.

Timișoara, la 8 Martie 1928.

Primăria municipiului Timișoara.

Primăria Municipiului Timișoara șoara.

No. III. 4696/928.

LICITAȚIE PUBLICĂ.

Uzina electrică com. Timișoara necesită 1816 m. cabluri suterane și garnituri de cablu conform specificației din caetul de sarcini, care se poate vedea la Direcțiunea numitei uzine.

Pentru procurarea acestor materiale se publică o licitație pe data de 30 Aprilie 1928, ora 10 a. m. la Primăria Municipiului Timișoara, Biroul licitațiilor publice. Oferele semnate, închise, sigilate și provăzute cu o garanție în numerar sau efecte de stat în valoare de 10% asupra sumei oferite se vor prezenta la data licitației.

La licitație se vor admite numai fabricanți, intermediarii sunt excluși.

Timișoara, la 26 Februarie 1928.

Primăria Municipiului Timișoara

Mica Publicitate

De vânzare 40 jughere pământ arabil, împreună cu edificiile necesare pentru gospodărie, în comuna Hodoș, (poșta Brestovăț) la Roman Ioan.

Primăria Municipiului Timișoara.

No. III. 6232.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Primăria Municipiului Timișoara închiriază pe timp de 3 ani cu începere dela 1 Maiu 1928, localul din I. Str. V. Aexandri No. 2, ce actualmente îl deține E. Uhrmann.

Pentru închirierea acestui local se publică licitație pe data de 24 Aprilie 1928 ora 10 a. m. în biroul Serv. eoonmic com. (etaj. I. Camera 40).

Amatorii vor prezenta la această dată ofertele timbrate, semnate, închise și sigilate și provăzute cu o garanție de 10% în numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite.

Caetul de sarcini se poate vedea la serv. economic com. în orele de serviciu.

In ofertă se va menționa că concurentul cunoaște condițiunile stipulate în caetul de sarcini și le aceeptă.

Timișoara, la 2 Martie 1928.

Primăria Municipiul d Timișoara

Mobile

Cine vrea să-și aranjeze locuința modern cu mobile făcute în Arad din lemn uscat să meargă la

„Arta“

Cine vrea să cumpere mobile sufragerii (prânzitoare) dormitoare, saloane, bucătării, scaune, mese, otomane, matrațe să meargă la

„Arta“

Cine vrea să cumpere mobile plătibile în rate lunare până la un an să meargă la

„Arta“

Cel mai mare magazin românesc de mobile din Banat în Timișoara, Fabrică Piața Coronini 23, lângă biserica rom. catolică.

Telefon 10-95 Telefon 10-95

proprietari

Coandă și Dajdea.

Atelierele Intreprinderei de pompe funebre

a orașului Timișoara, Cetate, strada Eugen de Savoya No. 11

Telefon 61

Fabrică cele mai ieftine, solide și artistice

Coștiuguri de lemn sau metal

CINEMA:

CETATE: 18 și 19 Martie — APOLLO: 20 și 21 Martie
CONCORDIA: 17 și 22 Martie.

„COMISIONARUL DELA MAXIM“

Hohote de râs

Comedie modernă după celebra piesă a lui MIRANIE și QUINSON. Acțiunea plină de vervă se desfășoară într'un tempo extraordinar în atmosfera faimosului local Maxim.

In rolurile principale:

Nicolas Rimsky-Eric Barclay-Simone Vandry

Monopol: Dorian-Film, Oradea-Mare.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMÂNEASCĂ“ Sucursala Timișoara, Piața Țepeș Vodă No. 2. — Telefon No. 1200.